

суб'єктом власної діяльності, зміст якої постійно осмислюється і усвідомлюється.

Організація професійного самовиховання майбутніх педагогів починається на соціально-особистісному рівні і визначає ефективність самовиховної роботи студента на інших рівнях – рефлексивно-особистісному та предметно-операціональному.

Таким чином, виконуючи соціальне замовлення на підготовку спеціалістів, готових до ефективної професійної діяльності, здатних забезпечити як безперервний розвиток дітей, так і власне професійне самовдосконалення, викладач ЗВО ставить перед студентами суспільно важливу мету організації самовиховання, формує у них потребу в ньому.

Список використаних джерел

1. Галузинський В.М. Педагогіка: теорія та історія./ В.М.Галузинський. – К.: Знання, 2005. – 254 с.
2. Мороз О.Г. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація: Навч. пос. – К.: Знання, 2002. – 264 с.
3. Сидоренко Т. Самовиховання як компонент педагогічної культури майбутнього вчителя // Рідна школа. – 2000. – №9. – С. 38-40.
4. Синельников В.М. Самовиховання як діяльність і його психологічні особливості // Педагогіка і психологія. – 2005. – №3. – С. 34-41.

УДК 378.011.3-052:613/614(043.2)

Пинзеник О.М.,

канд. пед. наук, доц.,

доц. кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

Сабадиш С.В.,

магістрант групи ДО-1м

СУТНІСТЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я

Готовність студентів до самостійної роботи з формування культури здоров'я слід розуміти як інтегративну якість особистості, що проявляється як самоцінне ставлення та прагнення мобілізувати зусилля до формування власної культури здоров'я, наявність високого рівня знань з питань духовного, психічного та фізичного аспектів здоров'я, володіння вміннями та навичками формувати, зберігати та зміцнювати здоров'я у всіх його аспектах.

Таким чином, самостійну роботу студентів з формування культури здоров'я треба розглядати як цілісну багаторівневу, багатофункціональну систему взаємопов'язаних дій, які сприяють підвищенню науково-теоретичного й загальнокультурного рівня та формують у студентів практичну готовність до самовдосконалення, самовиховання та самооздоровлення.

Основне призначення самостійної роботи з формування культури здоров'я полягає в забезпеченні зародження нової діяльності через створення

студентами індивідуальної оздоровчої програми. Але проблема полягає в тому, що багато студентів з цілого ряду причин (від простої ліні до психічних, фізичних та духовних розладів) не можуть самостійно організувати діяльність направлену на формування власної культури здоров'я. Винятково актуальним завданням є пошук й обґрунтування ефективних засобів організації самостійної роботи студентів з формування культури здоров'я.

На сучасному етапі розвитку освіти однією з головних вимог до сучасного навчально-виховного процесу з фізичного виховання є не тільки досягнення студентами певного рівня фізичного розвитку та підготовленості, але й організація самостійної роботи студентів з формування культури здоров'я яка буде сприяти самооздоровлюванню та самовдосконаленню протягом усього життя [3].

Розкриваючи поняття «організація самостійної роботи», М. Гриньова визначає, що це така взаємодія викладачів і студентів, яка сприяє самовизначенню студентів до діяльності [2]. Таким чином, сучасним завданням для педагога є дієва допомога студентові в організації його самостійної роботи, що створює передумови для переорієнтації навчального процесу з освіти на самоосвіту, з виховання на самовиховання особистості.

Організація самостійної роботи, як відзначив Н. Бойко, вимагає принципових змін у характері взаємодії викладача й студентів, зокрема, відмови від педагогічного керівництва як силового впливу, способу тиску на осіб, які займаються самостійно. Такий ефект є наслідком того, що і викладач, і студент працюють у єдиному емоційно-чуттєвому діапазоні, який запобігає психічному напруженню. Викладач визначає мету, зміст самостійної роботи, обирає методи та способи її організації, розробляє методичні засоби поточного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної роботи кожного студента [1].

При організації самостійної роботи студентів, як відмітив І. Ковалевський, необхідно враховувати: індивідуально-психологічні особливості студентів, їх здібності, інтереси, нахили. Завдання викладача – створити умови, за яких кожен студент може себе реалізувати, і чим більша варіативність створених викладачем умов, тим вищий рівень продуктивності самостійної роботи студентів. При такому підході пробуджується природна потреба студентів у самоосвіті, самореалізації, самовдосконаленні. Студенти, знаючи кінцеву мету, самостійно організовують свою діяльність, планують хід виконання завдання, обравши найдоцільнішу форму його виконання, прогнозують результат, здійснюють самоконтроль [1].

На думку С. Петросяна, важливо в процесі організації самостійної роботи студентів запропонувати обґрунтовані норми часу на виконання певних завдань, створити належні умови, постійно здійснювати дійову допомогу студентам під час їх самостійної роботи, систематично заохочувати студентів на успіх, що буде сприяти формуванню мотивації до самостійній роботі а також дисциплінує й організує студентів [4]. Раціональне об'єднання зусиль викладача і студента підвищує працездатність та активність студентів,

породжує дух творчості, ентузіазму, змагальності та відповідальності за кінцеві результати.

У процесі самостійної роботи принципи її організації групуються за дидактичними цілями: методологічного забезпечення самостійної роботи (особистісна орієнтація, діяльнісне спрямування, наступність), забезпечення взаємодії «викладач-студент» (самовизначення, саморозвиток, самоорганізація), забезпечення реалізації самостійної роботи (у навчально-виховному процесі та в позанавчальний час), методичного забезпечення самостійної роботи (для викладачів й студентів).

Отже, переглянувши та проаналізувавши подані рекомендації різних учених стосовно організації самостійної роботи в загалі, ми виділили умови організації самостійної роботи з формування культури здоров'я студентів педагогічних ВНЗ. Ці умови нами було поділено на зовнішні (спосіб керівництва, контроль, місце й час виконання) та внутрішні (властивості індивідуальності студента, рівень мотивації, знань, умінь та навичок). Під час самостійної роботи важливим є як предметний результат навчальної діяльності, так і особистісний результат, до якого відноситься стан особистості а це: самореалізація, самовизначення, саморозвиток, самовдосконалення, самовиховання та самооздоровлення. Викладач бере участь у самостійній роботі студентів опосередковано, тобто створює умови й оцінює результат їхньої діяльності.

Таким чином, організувати самостійну роботу студентів з формування культури здоров'я, викладачу вдається в тому разі, якщо він: буде брати до уваги можливість студентів; зуміє відкрити простір для прояву їх самостійності та творчості у формуванні власної культури здоров'я; аналізуватиме конкретні свої дії й дії студентів; визначатиме сутність педагогічних стосунків, виокремивши головне; зуміє дати опис духовному, психічному та фізичному стану студента; умітиме допомогти студентові набути практичних умінь та навичок володіння фізкультурно-оздоровчими технологіями. Організувати самостійну роботу студентів з формування культури здоров'я може тільки творчий викладач, здатний вносити новизну, уникати стереотипів, який добре розуміє специфіку цієї діяльності та її особливості.

Самостійна робота з формування культури здоров'я студентів організовується як у навчально-виховному процесі так і в позанавчальний час і в залежності від цього вибираються форми та методи її організації. Форми організації самостійної роботи у навчально-виховному процесі це і самостійна робота на навчальних заняттях з фізичного виховання, у спортивних секціях та групах здоров'я, на перервах тощо. Але варто звернути увагу на те, що викладач фізичного виховання не в змозі забезпечити всі компоненти самостійної роботи студентів з формування культури здоров'я у навчально-виховному процесі. Значно більшого діапазону набуває самостійна робота студентів в позанавчальний час, тому що культура здоров'я це і дотримання режиму дня, і культура харчування, і розумне співвідношення праці та відпочинку, і загартовуючі заходи, і культура спілкування, і уміння відпочивати тощо. При цьому необхідно врахувати, що головною функцією

викладача фізичного виховання є координація самостійної роботи з формування культури здоров'я студентів, як у навчально-виховному процесі так і в позанавчальний час.

Список використаних джерел

1. Бойко Н. І. Форми та шляхи організації самостійної роботи студентів / Н. І. Бойко // Соціальна робота. – 2002. – № 11. – С. 10–13.
2. Гриньова М. В. Методика викладання валеології : навч.-метод посіб. – 2-ге вид., доп. / М. В. Гриньова – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2003. – 220 с.
3. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2006. – № 1. – С. 3–14.
4. Петросян С. А. Некоторые рекомендации по улучшению самостоятельной работы студентов / С. А. Петросян // Теория и практика физической культуры. – 1989. – № 7 – С. 34–35.

УДК 378.011.3-057.87:37.015.31(043.2)

Пинзеник О.М.,

канд. пед. наук, доц.,

доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

Товт М.М.,

магістрант групи ДО-1 м

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Необхідною умовою професійної діяльності сучасного вчителя є формування і розвиток умінь творчо застосувати в роботі отримані знання, а також здобувати нові впродовж всієї професійної діяльності, і особливо вміння передавати ці знання учням. Це у свою чергу вимагає розробки нових підходів до навчання та їх впровадження у процес професійної підготовки у вищій школі.

Разом із тим сьогодні є розрив між вимогами, які суспільство пред'являє до студента як майбутнього спеціаліста, і характером його підготовки у вищому закладі освіти: індивідуально-творчим характером його професійно-педагогічної діяльності та збереженням переважно авторитарного характеру підготовки майбутнього вчителя; використанням колективної й групової видів підготовки та індивідуальним характером і особливостями сприйняття, осмислення й практичного використання інформації; глибинно-особистісними метою і мотивами підготовки та переважно інформаційним характером їх досягнення в існуючій педагогічній системі; застарілими формами, методами, засобами підготовки майбутнього фахівця та потребами педагогічних закладів у застосуванні новітніх прогресивних технологій особистісно орієнтованого навчання. Подолання цих суперечностей можливе за умов упровадження особистісно орієнтованої підготовки, яка сприяє зростанню якості навчання.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>